

dobro jej nij bilo ob serci. To je bila sumnja in kakor govoré, vsem je tako, katerih čaka nesreča. Vedéla nij, kaj bi storila in rekla, ter boječa je ogledovala po sôbi. Volk je potegnil odejo čez obraz, a ne, da bi jo takój požerl, kakor je bábico, nego dejál je stari grešnik: „draga moja „Rudeča kápica!“ prinési mi dobre jedí in kapljico vina.“ Tresla se je „Rudéča kápica“ ter mislila: „oj, tako mi je ob serci, kakor bi kaj krivega bila storila. Res sem pregrešila: poslušala nijsem ljube matere; na ravnost nijsem šla k bábici!“ V tem hipu bábico pogleda ter zavpije: „oh, bábica, kako da imaš tolika ušesa?“

„Da te bolje slišim!“

„Oh, bábica, zakaj imaš tolike oči?“

„Da te bolje vidim!“

„Oh, bábica, zakaj imaš tako strašna usta?“

„Da te laže snem!“

Ko je volk izrekel te besede, požre jo.

A bila bi prežalostna povest, ako bi je uže zdaj bilo konec, in pravice bi ne bilo na zemlji, ko bi volkovi nekažnjevani požirali „Rudéče kápice.“ Lepa pripovedka treba da ima lep konec, in pravica obveljá, če je tudi časi neverjetno. — Res, tako se je zgodilo. Volk je zaspal, kakor bi imel najčistejšo dušo, kajti njegovo gaslo je bilo:

„Ako se hrane dobro naložiš,
Vselej najslaje, najbolje zaspíš!“

Smerčal je, da je šumelo po gozdu. To smerčanje ga je pogubilo. Lovec je slišal in prišel, ne vedoč, da je on v tem hipu namesto pravice, kakor na sveti sploh malo kedo vé, zakaj to ali to dela. Najpervo je ménil, da bábica smerčí; a ko je volka ugledal, mahoma je súmnel o zločinstvu. Hitro je potegnil ostri lovski nož in razprál zverini trebuh. Izkočili sta „Rudéča kápica“ in bábica.

Volk, katerega nič nij huje skerbélo, nego li tešč trebuh, probudi se in debelo pogleda, ko vidi pred soboj bábico in „Rudéčo kápico.“ Zeló je bil razserjen, da se je kedó prederznil vzeti mu, kar si je sè zobní osvôjil. Hôtel je izpregovoriti in potegniti se za svojo pravico, ko ga je lovec ustrelil. „Hudodelstvo je treba kažnjevati,“ reče, „ako ne, bilo bi vse zaman.“

„Rudéča kápica“ potem nikoli nij krenila s prémega (ravnega) pota in bábico je strah ozdravil nje bolezní. Vedno je bila čversta, niti nahoda nikoli nij imela pozneje. Na srečno otetbo obéh ter na zdravje vseh priserčnih vnukov in vsih ljubih bábic na sveti, — zatorej tudi na zdravje mnogih vas, prijazni čitatelji! — izpil je lovec vse vino, kar ga je bila prinésla „Rudéča kápica“ od dóma, in tako je bil tudi on poplačan za svoje dobro delo. —

Hvaležni sin.

(Povest. Posl. V. — ž—.

Sin ubozega črevljarja slovenske vasíce si je v daljnjej Ameriki pridobil s pridnostjo nekaj iménja, ter se je zopet vernol v svojo domovino, kjer si je v velicem mestu kupil lepo hižo, ter ondu začel kupčevati. Njegova roditelja sta se ga često spominjala, gorko želéč, da bi ga Bog vselej in povsod

imel pod svojim krilom. Tudi sin nij zabil roditeljev, kajti jedva se je bil v velicem mestu ustanovil, ko zasede konja ter hajdi k predragim svojim!

Ura je zvečer uže odbila deset, a črevljar in njegova žena sta ležala v terdem spanji, ko ju vzbudi terkanje na vežna vrata.

„Odprite!“ kliče sin, „vaš sin Marko je prišel.“

„To pojdi komu družemu pripovedovat, če hočeš,“ odgovori starec, še omamljen od spanja, „tu némaš ničesar opraviti! Moj sin res nij še mertev, a vendar je zdaj v Ameriki!“

„Povernol se je od tam,“ zagovarja se sin, „ter se zdaj méni z vama. Odprita mi, ter mi dajta k sebi priti, draga moja!“

„Jakob,“ deje mu žena, „čaj, vendar bi utegnilo biti dobro, ako greva pogledat, ali je to res náju sin; po glasu mu je podoben, vse mislim, da ne bode nihče drug, nego on.“

Oča vstane s postelje in prižgè luč; a mati se v naglici ogerne z veliko plahto, ter oba gresta odpirat. — Nij se prevarila! — Pred njo je stal nje preljubi Marko, oblečen gospodski in z gosto brado. Vendar je to nij oviralo, da bi ga ne bila priserčno objela in pritisnola na materino serce. Jednako je bil tudi Jakob sinovega prihoda radosten.

Veselja v hiži nij bilo ni konca ni kraja.

Ko so se prestali veseliti, opomni se sin svojega konja, katerega je bil ostavil zunaj pod milim nébom. Odvêdel ga je zatorej najpervo k jedinej kravi v hlev. Potlej je sedla vsa trojica okolo pečí, ter sin jame pripovedovati, kaj je izkusil, potujóč po širocem svetu; kakove zaprêke so ga srečavale na potu, koliko truda je prebil, predno si je pridobil imovíno. Pazljivo sta ga poslušala oča in mati; posebno jima je zadnja točka te povésti delala veselje in žalost.

Okončavši svoje prigodke sin roditeljema ponudi dél svoje imovíne, prosèč, naj bi oča odslej délo ostavil.

„Ne, moj dragi sinko,“ reče starec, dela sem uže tako vajen, da bi se mi tožilo pohajkovati brez opravila.“

„Kaj?“ začudi se sin, „ali vam uže nij izkrajnji čas misliti o počitku v svojih starih dnéh? Vas ne silim, da bi šli iz domače vasí, ne, sam vem, kako bi vam ta ločitva težko déla; a veselite se po svoje. Ne jemljite uže težavnih dél v róko, in s kratka, dajte si nekoliko mirú in počitka ter se poživíte z vinsko kapljico!“

Ker je bila še mati sinovih mislij, zatorej se tudi oča nij smel dalje braniti.

„Tebi na ljubáv, Marko,“ reče Jakob, „hočem od denes le sam sebi in gospodu župniku popravljati skornje, — a moji znanci naj si poiščó družega črevljarja!“

Ko je bilo to ukréno, použil je sin še večerjo, katero mu je bila mati berzo napravila. Prenočil je z očetom in materjo skupaj na jednej postelji, sladil ga je zopet otročji občutek, katerega nehvaležni otroci niti ne uméjo niti ne znajo.

Jutro dan se sin zopet poverne v mesto, davši roditeljema 300 goldinarjev, — in čudo! — v malo tednih pride oča v mésto!

„Oča!“ kaj vas je sèm prineslo?“ vsklikne Marko ves radosten.

„Marko!“ odgovori pošten črevljar, „prinesel sem ti vse tvoje novce, vzemi je, a mēni daj, da ostanem, kar sem bil, — delaven črevljar. Zadnje dni malo da nijsem umerl, tako se mi je tožilo! To naj te uči, da ne bodeš mēnil, kakor bi jedino pozemeljsko bogastvo in sreča mogla človeka ohraniti veselega in zdravega, ker obilo mu tudi koristi zmerna delavnost in pridnost“.

Jakčeva kučma.

Blizu mesta v ubožnej hižici sta sedela mož in žena s povéšeno glavo in solznimi očmi. Zakaj sta povešala glavi in se solzila?

O prvem pogledu se je videlo, da ju je terlo veliko uboštvo. Hižica je namreč bila pusta in prazna: v kotu zakajēno razpélo in podoba Matere Božje, stara krosna (státive), ker je bil mož tekalec, na pol poderta postelja in dve dolgi klopí, — to je bilo vse pohištvo, verhu tega jima je zdaj gospodar stanovanje odpovedal. Nijsta vedela, kam bi se dejala, kedó ju pod streho vzame, kde dobodeta novcev, da plačata dolg od najemščine; zato sta povešala glavi ter se solzila.

„Ne,“ reče žena, ki je stoječ pred podobo Matere Božje roki sklepalala, „ne, ti nas ne ostaviš (zapustiš); nikoli nas nijsi še ostavila, niti zdaj nas ne misliš. Oh, samo 100 gld., in kako srečni bi bili; mogli bi kupiti sosedovo hižo za 200 gld.“

„Tako?“ segne mož v besedo, „100 gld. ti je treba, da bi za 200 gld. kupila sosedovo hižo? Ti dobro znaš računiti.“

„Jaz mislim, 100 gld. bi mu dali, a 100 gld. bi ostali dolžni, in kadar bi je prihranili, doplačali bi mu hižo.“

„Res je, ali od kod zdaj 100 gld. vzeti?“ mož zamišljen dostavi.

Zunaj je bila vihra; bridek veter je bril in vejal z novim snegom.

„Kde li je ostal Jakec?“ vzdahne žena, „poslala sem ga bila k pekárju po kruha.“

V tem se iz daleč zasliši tromba.

„Aha,“ reče mož, „huzarji, ki so imeli denes priti, jezdijo skozi mesto, Jakec vanje zija, da bi vse videl.“

Tako je tudi bilo. Jakec je stal na tergu ter gledal, kako so huzarji po vetru in snegu dirjali skozi mesto, da-si jim je burja sneg v obraz metla ter njih kodráve lasé in dolge berke belila. Mnogo jih je na uzdi gnalo prazne konje, kateri so v boji bili vzeti sovražnikom. Vsi so bili slabo oblečeni, raztergani in umazani, kakor so iz bitve prišli. A zadnji so bili še slabejši od prednjih; jednemu zadnjih je veter odnesel čako ter jo kotàl daleč po snegu. Jakec steče za njó, pobere jo in pomolí huzarju, ki jo je lovil. Jakec je imel na glavi lepo toplo kučmo sè svitlo spono na stráni, dar birmskega kuma, ki je bil v mestu bogat pekár. Huzarju je bila ta lepa Jakčeva kučma, izpod katere je deček z velikimi modrimi očmi tako zadovoljno gledal, ljubša od terde čake, zatorej poseže, ne po čaki, katero mu je otrok ponujal, nego po kučmi, — in smuk zdirja ž njo za drugimi vojaki. Prestra-